

Nordiska fornlemningar 65

Blomsholms skeppssättning

Återutgivning av text från 1822

En gratis e-bok från
e-boksforlaget.se

Nordiska fornlemningar 65.
Blomsholm
- Återutgivning
av text från 1822

av Johan Gustaf Liljegren
& Carl Georg Brunius

Copyright © 2016 Mikael Jägerbrand
Virvelvind Förlag, Lysekil
Mer info: www.e-boksforlaget.se

Förord

I den här e-boken får du en av de allra första beskrivningarna av fornminnena i Blomsholm. Stenskeppet finns vid gården Blomsholm utanför Strömstad i Bohuslän.

Den här korta texten publicerades redan 1822 och innehåller viktiga fakta om den här skeppssättningens storlek.

Den här texten publicerades 1822 i den svenska tidskriften "Nordiska fornlemningar". Texten skrevs av fornforskarna Johan Gustaf Liljegren (1791–1837) och Carl Georg Brunius (1792–1869).

Den här e-boken publicerades på sajten e-boksforlaget.se i mars 2016. Du får gärna länka till den här e-boken eller skicka vidare e-boken till vänner och bekanta. Du får till och med ladda ner den och sprida den vidare på din egen sajt eller blogg – men då kan vi inte göra eventuella ändringar, rättelser eller kompletteringar.

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

Skildring av Blomsholm år 1822

Den här texten publicerades ursprungligen år 1822 i tidskriften "Nordiska Fornlemningar. IX och X.Häftet." med rubriken "LXV. Skeppsformig stenresning". Författare till texten är Johan Gustaf Liljegren (1791–1837) och Carl Georg Brunius (1792–1869).

Större och minre stenar finnas resta och stående, både ens-
taka och flera tillsammanställda, i och utan någon viss-
bestämd form. Enstaka resta stenar olika till form och
ställning, träffas öfver hela landet, så långt det i forntiden varit
bebygdt, och komma de, hvar efter sin art och bestämmelse, att
anmärkas.

Bland de i mycket olika former ställda hafva de skeppsfor-
miga tillförne vid LXI blifvit omnämnda. I denna form hafva,
så resta som laggda, stenar i största mängd förekommit forn-
forskarne på Gottland och Öland. Att det dock var ej endast
Östersjöfarande, som reste sådana minnesmärken, ådagaläggas
deraf, att dylika kunna uppvisas äfven på Vesterhafvets kuster,
såsom den här anförda.

LXV. n. 1. Den så kallade Vikingegravfen, i en äng öster från Blomsholms säteri i Bohuslän, här framställd efter H:r Conduct. Hilfelings ritning. Den utgöres af 47 stycken, på en förhöjning resta stenar, i en aflångt rund form, som spetsar sig mot ändarna, likasom ett skepp med sin fram- och bakstam, hvars längd mellan söder och norr är öfver 70 alnar, och bredden på midten mot 16 alnar. Yttersta, eller stamstenen i söder, *a*, är $7\frac{1}{4}$ aln hög, $4\frac{1}{2}$ aln i omkrets, nedre vid marken, och den i norr, *b*, är $5\frac{3}{4}$ aln. hög och 4 aln. i omkrets: de närmast intill dessa stående äro $4\frac{1}{4}$, 4, 3 alnar höga, men aftag i höjden, i den mon de stå närmare midten af skeppet, såsom vanligt är vid skeppsformiga stenresningar (jemnf. LXI). Stamm- eller stäfstenarne oberäknade, utgöres vestra sidan nu af 23 stenar, och den östra af 22; ett par eller 3 voro kullfallna, kan hända några borttagna, och synes deras antal ursprungligen varit vid 50 stycken. Midt uti stenresningen ligger en klumpformig sten, och utanföre på vestra sidan, 6 alnar från skeppet, står en mindre sten. I söder synas strax härjemte några grifthögar, hvaraf 2ne äro ganska betydliga. Sägen påstår, att en Vikingahöfding här skall vara begravnen i skeppet.

Vid de ej långt derifrån varande Foss qvarnar, står vid n. 2 en sten af 6 alnars höjd och 3 alnars bredd, upprest på en liten kulle. Strax derjemte, vid n. 3. finnas 3ne, dock minre, stenar varit uppresta, af hvilka en nu är kullfallen.

Mer nordligt från gården, vid n. 4, träffas en ganska ansenlig domring, laggd af de största stenar, som denna ritare sett till sådan stenläggning begagnas: derjemte finnas flere grifthögar, och

nära gården en hög sten, upprest i en kulle.

Öfverst på flata berget vid Foss finnes en jättegryta.

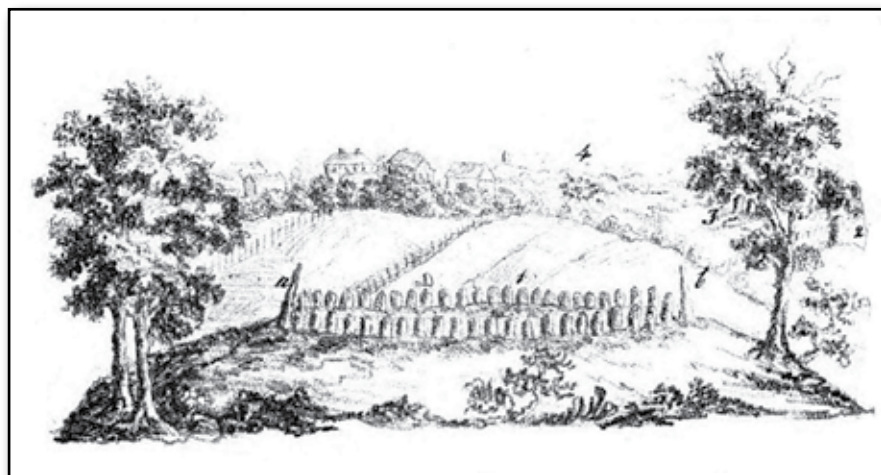
XV. Skeppsformig stenresning.

Sörre och några stens som resta och stände, både enstaka och flera tillsammansställda, i och utan någon viss bestämd form. Enstaka resta stenar olika till form och ställning, träffas öfver hela landet, så långt det i förnåden varit bebyggt, och komma de, hvar efter sin art och bestämning, att anmärkas.

Bland de i mycket olika former ställda hafva de skeppsformiga tillförrne vid LNI blifvit omnämnade. I denna form hafva, så resta som lagda, stenar i största mängd förkommit fornforskarna på Gotland och Öland. Att det dock var ej endast Östersjöfarande, som reste sådana minnesmärken, 3-dagalliges öfver, att dylika kunna upprättas äfven på Vesterhafvets kuster, såsom den här anfördes.

LXV. n. 1. Den så kallade Vikingsgravstenen, i en äng öster från Blomholms åter i Bohuslän, här framställd efter Hrr Conduct. Hufvelings ritning. Den utgöres af 47 stycken, på en förhöjning resta, stenar, i en alligt rund form, som spridas sig mot käderna, liksom ett skepp med sin fram- och baksten, hvars längd mellan öfver och nort är öfver 70 alnar, och bredden på midten mot 16 alnar. Yttersta, eller stamstenen i söder, n, är 7 1/2 aln hög, 4 1/2 aln i omkrets, medte vid norden, och den i norr,

Nordiska fornlemningar, häfte IX-X, 1822.

XV

Viktiga ord och personer

Aln.

Längdmått. En aln är 59 cm.

Brunius, Carl Georg.

[1792–1869] Konstnär, arkitekt och konsthistoriker som växte upp i ett av världens mest hållristningsrikaste områden, Tanum. Mest känd för sin bok "Försök till förklaringar öfver hållristningar" som kom 1868.

Hilfeling, Carl Gustav Gottfried.

[1740–1823] Guldsmed och konstnär som är mest känd för de teckningar han gjorde under sina resor i flera av Sveriges landskap.

Liljegren, Johan Gustaf.

[1791–1837] Svensk fornforskare och riksantikvarie. Var en av landets första professionella arkeologer och var verksam som professor i ämnet vid Lunds universitet. Var en av 1800-talets främsta experter på runor och gav bland annat ut "Run-urkunder" (1833).

Fler böcker från E-boksforlaget.se

Här är några flera e-böcker från E-boksforlaget.se

Alla titlarna går att hitta hos de flesta e-bokhandlare, i iTunes samt på många bibliotek.

På vår sajt hittar du mer information om böckerna samt länkar.

Ett urval av våra e-böcker

001	"Greby gravfält – det vackraste gravfältet i Sverige"	011	"Hällristningar på Kinnekulle" (1892)
002	"222 galna fakta om filmstjärnor och kändisar"	012	"Forn tidens perioder" (1892)
003	"99 galna fakta du inte visste om bad"	013	"Skäggets historia" (1893)
004	"Hollyhotell – triviaboken om kändisar på hotell"	014	"Midvinterns solfest" (1894)
005	"Sølgudens yxa och Tors hammare" (1899)	015	"Hur gamla är hällristningarna?" (1869)
006	"Svenska djur i folktron" (1898)	016	"Bohusläns bygdeborgar" (1909)
007	"Galna väderrubriker – 155 exempel från kvällstidningarna"	017	"Bohuslänska hällristningar" (1879)
008	"Feniciska kolonier i Skandinavien" (1875)	018	"Kattens kulturhistoria" (1882)
009	"Galna rockstjärnor – 199 otroliga fakta från pop- och rockvärlden"	019	"Ett besök i Venedig år 1878"
010	"250 galna fakta om fotbolls-VM"	020	"Strandgatan i Visby år 1879"
		021	"Märkliga orter i Sverige" (1883)
		022	"Resa på Dalslands kanal år 1877"
		023	"Nyköpings slott" (1877)
		024	"Djurens sömn" (1889)
		025	"Katten i forntida Egypten" (1889)
		026	"Ett besök i Marstrand år 1882"
		027	"Runlejonet i Venedig" (1871)

028	"Dryckenskapens faror" (1894)	054	"Förbindelse mellan Skandina-
vien och vestra Europa före Kristi
födelse" (1889)
029	"Min resa i Blekinge och Kalmar
år 1854"	055	"Vadstena slott" (1875)
030	"En utflykt på Mälaren år 1871"	056	"Skildring av Island" (1870)
031	"Kelternas historia" (1883)	057	"Husaby kyrka" (1899)
032	"Jack Uppsprättaren – Världens
första bok om seriemördaren Jack
the Ripper" (1889)	058	"Besök på Gripsholms slott år
1895"
033	"Svear och götar under folkvan-
dringstiden" (1905)	059	"Hällristningarna i Järrestad"
(1881)
034	"Ett dygn på månen år 1870"	060	"Ett besök i Rom år 1870"
035	"Blomsterspråket" (1888)	061	"Orkidéernas historia" (1894)
036	"Vikingatidens Lund och Birka"
(1909)	062	"Besök på Helgoland år 1874"
037	"Fynden i Troja" (1878)	063	"Nyaste och tillförlitligaste Dröm-
boken" (1918)
038	"Skildring af Vestergötland år
1882"	064	"1870-talets bästa tips för frisy-
r och utseende"
039	"Kalmar slotts historia" (1880)	065	"Nordens fartyg från hednatiden"
(1872)
040	"Ett besök i Södertälje år 1881"	066	"Guide till Uppsala år 1875"
041	"En färd på Donau år 1882"	067	"Skildring av Blekinge år 1882"
042	"Ringmuren i Visby" (1874)	068	"Kyrkoruinen S:t Katarina i Visby"
(1877)
043	"Skildring av Värmland år 1882"	069	"Anmärkningar rörande figurteck-
ningar från forntiden" (1842)
044	"Julen på 1870-talet – Skildrin-
gar och illustrationer i svenska
tidskrifter "	070	"Skildring av Bohuslän år 1882"
045	"Om julens härkomst" (1899)	071	"Gripsholms slott" (1877)
046	"Jomsvikingarnas saga" (1888)	072	"Skildring av Dalsland år 1882"
047	"Julen i Skåne på 1820-talet"	073	"Skildring av Närke år 1882"
048	"Fredrikstens fästning och
Karl XII" (1879)	074	"Skildring av Öland år 1882"
049	"Skildring av Göteborg år 1882"	075	"Lyxens historia" (1870)
050	"Skildring av Halland år 1882"	076	"Skildring av Stockholm år 1882"
051	"Skånska fornminnen" (1853)	077	"Sveriges 33 mest sevärda
vikingaplatser"
052	"Norrköpings historia" (1871)	078	"Skildring av Västmanland år
1882"
053	"Ett besök i Waxholm år 1870"		

079	"Skildring av Härjedalen år 1882"	102	"Ölands fornminnen" (1874)
080	"Ett besök i Strängnäs år 1874"	103	"Sigtunas tidiga historia" (1872)
081	"Ett besök i Visby år 1906"	104	"Tors hammare" (1872)
082	"Skildring av Gästrikland år 1882"	105	"Skildring av Dalälven år 1876"
083	"Skildring av Jämtland år 1882"	106	"Helgeandskyrkan i Visby" (1878)
084	"Gaffelns historia" (1889)	107	"Hällristningarnas ålder" (1869)
085	"Hervars och Hedreks saga" (1888)	108	"Fyndet av vikingaskeppet i Gokstad år 1880"
086	"Gråfkistor af klufna och urhålkade stockar" (1894)	109	"Sherlock Holmes: »Gloria Scott»"
087	"Bohus fästning" (1869)	110	"Sherlock Holmes: Beryllkronan"
088	"En resa på Rhen år 1866"	111	"Sherlock Holmes: De fem apelsinkärnorna"
089	"Skildring av Gotland år 1882"	112	"Sherlock Holmes: De rödhårigas förening"
090	"Falu grufvas historia" (1864)	113	"Sherlock Holmes: Den avhuggna tummen"
091	"Den svenske solguden och den svenske Tyr" (1906)	114	"Sherlock Holmes: Den blå karbunkeln"
092	"Rundtur i södra Frankrike år 1880"	115	"Sherlock Holmes: Den försvunna brudgummen"
093	"Sveriges hundraser" (1880)	116	"Sherlock Holmes: Den försvunna kapplöpningshästen"
094	"Sagan om Ragnar Lodbrok och hans söner" (1880)	117	"Sherlock Holmes: Blodbokarna."
095	"Borgholms slottsruin" (1878)	118	"Sherlock Holmes: Det spräckliga bandet."
096	"Vårt solsystem" (1878)	119	"Sherlock Holmes: Den grekiske tolken"
097	"Carl Larssons Uppsala-tempel" (1908)	120	"Sherlock Holmes: Musgraves ritual"
098	"Sverige och vikingafärderna västerut" (1924)	121	"Sherlock Holmes: Det gula ansiktet"
099	"Ett besök på Djurgården sommaren 1868"	122	"Sherlock Holmes: Det hemlighetsfulla mordet vid skogssjön"
100	"Hilmas Alaska" Resguide till guldgräverskans trädgård av cement.	123	"Sherlock Holmes: Den hemlighetsfulle patienten"
101	"Skildring av Ångermanland 1882"	124	"Sherlock Holmes: Börmäklarens biträde"

125	"Sherlock Holmes: En skandal i Böhmen"	146	"SVT-skandaler 1. Den otroliga historien: Så blev "På spåret" filmerna olagliga"
126	"Sherlock Holmes: Krymplingen"		
127	"Sherlock Holmes: Lorden och hans rika amerikanska brud"	147	"Fyra skadade är mindre än fem döda – 444 tjuvlyssnade citat på en kvällstidning"
128	"Sherlock Holmes: Mordet i Reigate"	148	"Sherlock Holmes: En studie i rött"
129	"Sherlock Holmes: Tiggaren med den kluvna läppen"	149	"Forn tidens sjörövare i Medelhavet" (1870)
130	"Skildring av Södermanland år 1882"	150	"33 Viking places to visit in Sweden – guidebook to ruins and museum"
131	"Våra fornminnen – vad de lära oss" (1916)		
132	"Kanalbyggen på planeten Mars" (1888)		
133	"Ett besök i Ystad år 1872"		
134	"Petras helgedomar" (1921)		
135	"Ett besök i Boxholm år 1885"		
136	"Resor med luftballong år 1873"		
137	"Ett fartyg från vikingatiden – fyndet av Tuneskeppet 1867"		
138	"Skildring av Östergötland år 1882"		
139	"Ännu fler galna rockstjärnor – 200 otroliga fakta från pop- och rockvärlden"		
140	"Sveriges fasta fornlämningar från hednatiden" (1901)		
141	"Förstörda fornminnen i Bohuslän år 1924"		
142	"Guide till biskötsel" (1885)		
143	"Ett besök i Roms katakomber år 1870"		
144	"Skildring av Riseberga kloster ruiner" (1874)		
145	"Citatboken. 222 kändisar om sin ålder och om att bli gamla"		